

Fővárosi Ítéltábla

Az ügy száma: 2.Pf.20.115/2023/4.

A felperes:

felperes, felperes címe

A felperes képviselője:

Dr. Takács Ügyvédi Iroda, ügyvéd címe, ügyintéző: dr. Takács Attila ügyvéd

Az alperes:

Legfőbb Ügyészség, alperes címe

Az alperes képviselője:

Legfőbb Ügyészség Jogi Képviseleti Önelló Osztály, alperes címe, ügyintéző: dr. Lakárdy Bernadett Lilla legfőbb ügyészségi ügyész

A per tárgya: közhatalom gyakorlásával okozott kár megfizetése

Az elsőfokú bíróság: Fővárosi Törvényszék

A fellebbezéssel támadott határozat száma: 26.P.21.392/2022/8.

í t é l e t:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

A felperest képviselő pártfogó ügyvéd (Dr. Takács Ügyvédi Iroda, ügyvéd címe, ügyintéző: dr. Takács Attila ügyvéd) munkadíját az állam viseli.

A le nem rótt 160.000 (százhatvanezer) forint fellebbezési illeték az állam terhén marad.

Az ítélet ellen nincs helye fellebbezésnek.

I n d o k o l á s

[1] Az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás szerint a felperes dátum-én a Budapesti Nyomozó Főügyészségnél előterjesztett feljelentésében azt adta elő, hogy a Bíróság bírái büntetőügyekben ismerős ügyvédekkel rendeltek ki védőként, akiknek a későbbiekben a ténylegesen járó kirendelt védői díjnál magasabb összeget állapítottak meg. Ez az adott bíróságon mindennapos gyakorlat és információja van arról is, hogy „ilyen esetekben a kedvezményezett kirendelt védő a későbbiekben vissza szokta osztani a különbözet felét a csaló bírónak”. A feljelentésben három bírót és két ügyvédet nevezett meg.

[2] A Központi Nyomozó Főügyészség (KNyF) Nyom.572/2012/1-I. számú határozatával a feljelentést elutasította, mert a cselekményről azt állapította meg, hogy az nem bűncselekmény. A felperes a határozat ellen panaszt nyújtott be, amit az alperes elutasított.

[3] A feljelentésben megnevezett egyik bíró férje feljelentést tett a felperessel szemben amiatt, hogy házastársát a feljelentésben hamisan vádolta meg. A feljelentést a KNyF 2012. szeptember 12-én kelt 1.Nyom.936/2012/1. számú határozatával elutasította, majd a feljelentő panaszának saját hatáskörben helyt adott és 2012. október 19-én nyomozást rendelt el. A felperest 2012. december 20-án gyanúsítottként hallgatták ki. A vele közölt tényállás szerint a dátum-én tett feljelentésében hivatali visszaélés büntetével alaptalanul vádolta a feljelentésben szereplő bírakat. A felperes panaszát a gyanúsítás közlése miatt elutasították, a nyomozást a nyomozóhatóság 2014. június 26-án fejezte be. A KNyF a 2014. szeptember 11-én kelt határozatával két bíró vonatkozásában a nyomozást részben megszüntette, a felperes panaszát nyomán az alperes KF6895/2012/29. számú határozatával a nyomozás megszüntetésének okát akként módosította, hogy a cselekmény nem bűncselekmény.

[4] A KNyF 2014. szeptember 2-án kelt vádiratában hamis vád büntetével vádolta meg a felperest.

[5] A kijelölés folytán eljáró Salgótarjáni Járásbíróság 2017. május 11-én kelt 5.B.152/2015/31. számú ítéletével a felperest bűnösnek mondta ki három rendbeli, a Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény (Btk.) 268. § (1) bekezdés a) pontjába ütköző hamis vád büntetében és ezért öt hat hónap börtönben végrehajtandó szabadságvesztésre ítélte. A büntetés végrehajtását egy év próbaidőre felfüggesztette.

[6] A felperes fellebbezése nyomán eljáró Balassagyarmati Törvényszék, mint másodfokú bíróság a 2018. november 19-én kelt 9.Bf.129/2017/39. számú ítéletében az elsőfokú ítéletet megváltoztatta és a felperest a három rendbeli hamis vád büntette miatt emelt vád alól felmentette. A Fővárosi Ítéltábla, mint harmadfokú bíróság a 2019. szeptember 6-án kelt 5.Bhar.73/2019/18. számú határozatával a másodfokú bíróság ítéletét helybenhagyta.

[7] A felperes a 2020. március 31-én előterjesztett keresetében kérte, hogy a bíróság a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (Ptk.) 84. § (1) bekezdés a) pontja alapján állapítsa meg, hogy az alperes megsértette az emberi méltóságát azzal, hogy a jogainak gyakorlása miatt és ezen jogok jövőbeni gyakorlásától való elrettentés céljával 2012. december 20-tól 2019. szeptember 6-ig büntetőeljárás hatálya alatt tartotta törvényes indok és jogalap nélkül. Kérte továbbá, hogy kötelezze az alperest arra, hogy magánlevélben fejezze ki sajnálkozását a jogsértés miatt és fizessen meg részére 2.000.000 forint nem vagyoni kártérítést, valamint ezen összeg után a 2012. december 20-tól számított késedelmi kamatokat.

[8] Arra hivatkozott, hogy az alperes az 1.Nyom.936/2002. ügyszámon folyamatban volt nyomozását úgy folytatta le, hogy annak a bűncselekménynek a törvényi tényállása nem volt megállapítható már a nyomozás elején sem, aminek nyomán a felmentésére sor került. Ezt támasztja alá az is, hogy a nyomozást részben, két érintett személy vonatkozásában bűncselekmény hiányában meg is szüntették, majd a vád alól is amiatt mentették fel, mert bűncselekményt nem követett el.

Az alperes téves jogalkalmazása abban áll, miszerint a feljelentésében foglaltakat úgy tekintette, hogy tényállításokat tett, a felmentő ítélet szerint azonban a hamis vád tényállása nem valósulhatott meg.

[9] A nem vagyoni kárigényét köztudomásúan elszenvedett sérelmekre alapozta, mert a büntetőeljárás folyamatban léte és annak elhúzódó jellege jelentős pszichés megterheléssel jár és immateriális hátrányt valósít meg.

[10] Az alperes elévülési kifogásával kapcsolatosan azzal érvelt, hogy a jelentős pszichés megterhelés a büntetőeljárás előrehaladtával, az idő múlásával éri el azt a szintet, ami nem vagyoni kártérítést alapoz meg. A felperesnek nem volt módja a büntetőeljárás folyamatban léte alatt személyiségi jogi pert indítani, csak a jogerős felmentő ítélet teremtetette meg a nem vagyoni kártérítési követelése alapját. A Fővárosi Törvényszéken 62.P.23.585/2013. számon folyamatban volt ügyben igényét érvényesítette, ami az elévülést megszakította.

[11] Az alperes a kereset elutasítását kérte, perköltségigényt nem terjesztett elő. Védekezése szerint nem értékelte a tényeket kirívóan okszerűtlenül és egyéb módon sem sértette meg a felperes emberi méltóságát. Közhatalmi jogosultsága és kötelessége a nyomozások felügyelete, a vádemelés, a bírósági eljárásban a vád képviselte. A meggyanúsítás és a vádirat előterjesztése szükségszerűen tartalmaz a terheltre nézve terhelő állításokat. A vádemelésben az ügyésznek a bizonyítékok mérlegelése alapján kialakult meggyőződése jelenik meg. E hivatásbeli kötelesség teljesítése rendeltetésszerű joggyakorlás, ami önmagában kizárja a személyhez fűződő jogok megsértésének megállapítását.

[12] A nem vagyoni kárigény tekintetében arra is hivatkozott, hogy a felperes követelése elévült. Álláspontja szerint a felperes kárigénye a károsodás bekövetkeztekor esedékessé vált, a Ptk. 360. § (1) bekezdése alapján a károsodás pedig az állított jogsértés elkövetésének napjától esedékes, ami a felperes 2012. december 20-án történt meggyanúsításának időpontja.

[13] Az elsőfokú bíróság ítéletével a keresetet elutasította. Megállapította, hogy a felperest képviselő pártfogó ügyvéd munkadíját az állam viseli és a 120.000 forint kereseti illeték az állam terhén marad.

[14] Elsősorban azt rögzítette, hogy a perbeli jogvitára a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (Ptk.) rendelkezéseit kell alkalmazni, figyelemmel a jogellenesnek megjelölt büntetőeljárás megindításának időpontjára (2014. március 15. előtti időpont).

A felperes a keresetét a Ptk. 349. § (1) bekezdésére, az alperes szervezeti egységeként eljáró ügyészi szerv közhatalmi jogkörének gyakorlása során megvalósult jogsértésre alapozta. Az érvényesíteni kívánt jogot az emberi méltóság (Ptk. 76. §) sérelmében, az objektív jogkövetkezmények tekintetében a Ptk. 84. § (1) bekezdés a) és c) pontjában, a nem vagyoni kár tekintetében a Ptk. 84. § (1) bekezdés e) pontjában jelölte meg (3. sorszámú irat).

Nem volt vitatott, hogy a felperes a Ptk. 349. § (1) bekezdése által megkövetelt feltételnek megfelelően járt el, mert a rendelkezésre álló jogorvoslati lehetőségeket igénybe vette.

[15] Abból indult ki, hogy a Btk. 268. § (1) bekezdés a) pontja szerint a hamis vádolás arra vonatkozó tények állítása, hogy adott személy bűncselekményt követett el. Ebből következik, hogy a hamis vád tényállása csak tények közlésével valósulhat meg; vélemény, következtetés közlése azt nem valószínűsíti meg. A felperes felmentésére azért került sor, mert a

bíróság azt állapította meg, hogy a felperes feljelentéséből tényállításnak csak az volt tekinthető, hogy az érintett bíró a jogszabályban írtnál magasabb összegben állapított meg kirendelt védői díjat. A további tartalom a felperes saját értékelése volt, ami a büntetőbíróság szerint tényállításnak nem minősült.

[16] Az alperes közhatalmi jogkörében járt el, mely esetben a közjogi jogszabályok az Alaptörvény által megengedett körben lehetővé teszik a személyiségi jogok bizonyos mértékű korlátozását. Amennyiben egy adott magatartás valamely személyiségi jogot ténylegesen korlátoz, az csak akkor tekinthető személyiségi jogot sértőnek, ha az adott közjogi jogszabályt alkalmazó szerv egyértelműen, nyilvánvalóan jogellenesen, vagy az adott jogszabály által biztosított jogokkal súlyosan visszaélve jár el, és ez a súlyos jogsértés egyben az érintett személy személyiségének lényegét sérti. Ezen konjunktív feltételek hiányában személyiségi jogi jogsértés megállapításának nincs helye.

[17] Az elsőfokú bíróság megítélése szerint az alperes felperes által sérelmezett magatartása kirívó, nyilvánvaló jogalkalmazási hibának nem tekinthető. Annak megítélése, hogy a felperes dátum-én kelt feljelentésében írtak tényállításoknak vagy véleménynek, következtetésnek minősülnek-e, az alperes mérlegelését kívánta meg. Ez az elhatárolás részletes nyelvtani, logikai értelmezést igényel, gyakori, hogy az első- és másodfokú vagy a rendkívüli jogorvoslati eljárásban eljáró bíróságok ellenkező következtetésekre jutnak. Annak megítélése, hogy a felperes több személyt érintő feljelentésében írt közlések közül a ügyvédre² és a két ügyvédre vonatkozóak a hamis vád megállapításához szükséges tényállításnak vagy a felperes véleményének, következtetésének tekinthetőek, az ügyész mérlegelését kívánta meg. E mérlegelés többféle lehetséges végkimenetelét pedig maga az elsőfokú büntetőítélet is alátámasztja, hiszen a felperest az elsőfokú bíróság bűnösnek találta, egyetértve az ügyész által a mérlegelés eredményeként képviselt értelmezéssel. A harmadfokú büntetőítélet is a teljes feljelentés tartalmát, a szövegösszefüggéseket figyelembe véve jutott arra a következtetésre, hogy a felperes a bűncselekmény megállapításához szükséges konkrétságban tényeket nem állított, hanem értékelést fejezett ki.

[18] A feljelentéssel érintett további két bíró esetében a nyomozást megszüntető határozatból sem következik az alperes kirívóan okszerűtlen jogalkalmazása. A feljelentés ugyanis az egyes bírók vonatkozásában különböző közléseket tartalmazott, ezért az, hogy velük szemben végül is bűncselekmény hiányában került sor a nyomozás megszüntetésére, nem igazolja, hogy a ügyvéd² vonatkozásában használt kifejezések miatt is a nyomozás megszüntetésének lett volna helye.

[19] Önmagában az, hogy mind a vád, mind az elsőfokú büntetőítélet megalapozatlannak bizonyult, és a büntetőeljárás hosszára nyúlt, nem tekinthető olyan többlettényállási elemnek, azaz a felperes emberi méltóságát kifejezetten támadó magatartásnak, ami az emberi méltóság sérelmét eredményezi. Eseti döntésre utalással azt is kifejtette az elsőfokú bíróság, hogy a polgári jog által biztosított személyiségvédelem körében az ember személyiségét alkotó lényegi tulajdonságok és ismérvek összessége jelenti az emberi méltóságot; a személyiséget ebben a vonatkozásban ért támadás ad csak alapot az

emberi méltóság sérelme miatti személyiségi jogvédelemre. A felperes sem a keresetlevélben, sem azt követően nem tett a perben olyan tényállítást, amiből olyan következtetés lett volna levonható, hogy személyisége lényegét alkotó tulajdonságok és ismérvek miatt, a felperes személye ellen irányuló közvetlen támadás nyomán sérült volna emberi méltósága. Nem állított olyan tény sem, ami azt támasztaná alá, hogy az eljárásban kifejezetten a felperes személyére tekintettel, a felperes jogainak gyakorlása miatt és ezen jogok jövőbeni gyakorlásától való elrettentés céljával történtek vagy maradtak el intézkedések.

[20] Figyelemmel arra, hogy a személyiségi jogsértést jogalapjában nem találta megalapozottnak az elsőfokú bíróság, nem vizsgálta a jogsértés miatti szankcióval összefüggésben előterjesztett elévülési kifogást.

[21] A felperes 5. sorszám alatt csatolt bizonyítékait – figyelemmel arra, hogy azokat a Pp. 220. §-ában írtakkal ellentétesen, az utólagos bizonyítás engedélyezésére vonatkozó szabályok mellőzésével csatolta – a Pp. 220. § (7) bekezdése alapján figyelmen kívül hagyta.

[22] A perköltségről a határozathozatalt mellőzte, mert az alperes perköltséget nem igényelt.

A felperes költségmentességére tekintettel a Pp. 101. § (3) bekezdése alapján rendelkezett a felperest képviselő pártfogó ügyvéd munkadíjáról, a 102. § (6) bekezdése alapján a meg nem fizetett kereseti illeték viseléséről.

[23] Az elsőfokú ítélet ellen a felperes terjesztett elő fellebbezést.

Elsődlegesen az elsőfokú ítélet megváltoztatását, a keresetének megfelelő döntés meghozatalát kérte. Másodlagosan az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezését indítványozta, mert álláspontja szerint az ítéletben az elsőfokú bíróság nem indokolta, hogy az általa kifejezetten lényeges tényállási elem vonatkozásában felajánlott bizonyítást miért mellőzte, a tényállás tisztázása nélkül hozott döntést.

[24] Álláspontja szerint a tényállás és a vélemény elhatárolása jogkérdés, a vádolás alapkritériuma a kellő konkrétság, ezért az alperes kirívó jogsértést valósított meg a vádemeléssel. Vele szemben koncepcióos eljárást folytatott megrendelésre, amit alátámaszt a mellékelten csatolt 1.Nyom.572/2012/1-I. számú határozat tartalma is. E szerint ugyanis az általa a feljelentésben írtak valóságuk esetén sem valósítanak meg bűncselekményt. A kirívóan jogszerűtlen jogalkalmazást támasztja alá továbbá az, hogy a feljelentéssel érintett két bíró esetében már megállapításra került, hogy a feljelentésben foglaltak nem tekinthetők tényállásnak, az alperes azonban erre sem volt tekintettel, amikor vádat emelt.

[25] Az a körülmény, hogy az elsőfokú eljárás során elítélték, nem vehető figyelembe, mert az általa tanúként idézni kért személyek magyarázata szerint ezt az ítéletet az OBH-ban

írták, onnan kapta meg az eljáró bíró. Részletezte, hogy a meghallgatni kért tanúk milyen tudomással bírnak e körben, egyikük előadása a megjelölt YouTube-csatornán is megtekinthető.

[26] Ezek a vallomások támasztanak alá, hogy az alperes eljárása kifejezetten a személye elleni direkt támadás volt, amely az a többlet tényállási elem, ami a személyhez fűződő joga, emberi méltósága megsértését eredményezi. Ennek hiányában a tényállás feltáratlan maradt és ezért tekinthető súlyos eljárási szabálysértésnek, hogy az elsőfokú bíróság nem fejtette ki ezen bizonyítási indítványa elutasításának okait.

[27] Az elévülési kifogás tekintetében annyit jegyzett meg a felperes, hogy az alaptalan, mert folyamatban lévő jogsértés esetén annak befejezésétől számít az elévülés. A sérelemdíj követelés a jogsértő állapot időtartamának függvénye. A gyanúsítás közlésekor az eljárás időtartama nem látható előre. Ezen túlmenően a kereset jogi és ténybeli alapját a jogerős felmentő ítélet teremti meg, annak megszületése előtt nem volt lehetősége pert indítani.

[28] Eseti döntésekre hivatkozott azon elsőfokú bírói megállapítás cáfolatára, hogy „többlet tényállási elem hiányában” nem sért személyiségi jogot önmagában egy ártatlan ember hosszú időn keresztül történő büntetőeljárás hatálya alatt tartása. Utalt e körben arra is, hogy az elszenvedett jogsértés miatt követelt nem vagyoni kártérítés összege nem eltűzött.

[29] Az alperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú ítélet helybenhagyását kérte, perköltséget nem igényelt. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság a törvényesen lefolytatott bizonyítási eljárást követően a tényállást helyesen állapította meg. Az abból okszerűen levont következtetéssel, a vonatkozó jogszabályok pontos megjelölésével, megalapozottan utasította el a keresetet. Döntését kellő jogi alappal, részletesen indokolta, megfelelő indokát adta annak is, hogy miért hagyta figyelmen kívül a felperes által csatolt bizonyítékokat. Erre figyelemmel az elsőfokú ítélet megváltoztatására, hatályon kívül helyezésére alapot adó ok nem áll fenn.

[30] Az elsőfokú eljárás során előadott védekezését fenntartotta. A fellebbezésben hivatkozott arra, hogy a Győri Ítéltábla döntésében más tényállás alapján született döntés, az jelen eljárásban ezért nem mérvadó. Hangsúlyozta azt is, hogy a polgári per nem minősíthető olyan rendkívüli, a jogalkotó által szabályozott eljárási rendek feletti eljárásnak, amelynek keretében a felperes az általa sérelmezett nyomozás, büntetőeljárás felülvizsgálatát kérheti. Ez ugyanis a jogalkotó által nem kívánt hatásköri elvonást jelentene a büntetőeljárásban szabályozottakhoz képest. A polgári per nem veheti át más hatóságok hatáskörét és nem szolgálhat jogorvoslati fórumul más hatóságok hatáskörébe tartozó eljárás kapcsán (BDT.2012.2679., BDT.2008.1776.).

[31] A fellebbezés alaptalan.

[32] A Fővárosi Ítéltábla a fellebbezési kérelemben foglaltakra tekintettel megváltoztatta a fellebbezési kérelmek vizsgálatának sorrendjét, mivel azokat az alperes eshetőlegesen terjesztette elő, így az elbírálás kért sorrendje a másodfokú bíróságot – a Pp. 233. § (1) bekezdésére is figyelemmel – nem kötötte. Az alperes másodlagos kérelmében az ügy érdemét érintő, lényeges eljárási szabálysértést állított, így a Fővárosi Ítéltábla elsőként azt vizsgálta, hogy emiatt helye van-e az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezésének.

[33] A Pp. 380. §-a szerinti eljárási szabálysértésre a felperes nem hivatkozott, illet a másodfokú bíróság sem észlelt a rendelkezésre álló iratok alapján.

[34] A Pp. 381. §-a szerint a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét végzéssel hatályon kívül helyezheti, és az elsőfokú bíróságot új eljárásra és új határozat hozatalára utasíthatja, ha szükséges az elsőfokú eljárás megismétlése vagy kiegészítése, mert az elsőfokú eljárás lényeges szabályainak megsértése az ügy érdemi eldöntésére kihatott, és annak orvoslása a másodfokú eljárásban nem lehetséges, vagy nem észszerű.

[35] A felperes ezen fellebbezési kérelmét arra alapította, hogy az elsőfokú bíróság indokolási kötelezettségének nem tett eleget, ezzel – a fellebbezést a Pp. 110. § (3) bekezdése alapján tartalma szerint értelmezve – a Pp. 346. § (5) bekezdését megsértve járt el. E szerint a jogi indokolás tartalmazza az ítélet alapjául szolgáló jogszabályokat és szükség esetén azok értelmezését, a megállapított tényekre vonatkozó bizonyítékokat azokkal a körülményekkel együtt, amelyeket a bíróság a bizonyítékok mérlegelésénél irányadónak vett, a tények megállapításának egyéb körülményeit, továbbá azokat az okokat, amelyek miatt a bíróság valamely tényállítást nem talált bizonyítottnak, vagy amelyek miatt a felajánlott bizonyítást mellőzte. A jogi indokolás tartalmazza azokat az okokat is, amelyek miatt a bíróság jogkérdésben eltért a Kúriának a Bírósági Határozatok Gyűjteményében közzétett határozatától (a továbbiakban: a Kúria közzétett határozata), vagy az arra irányuló indítványt elutasította.

[36] Az indokolásnak a döntés megalapozottságát kell biztosítania a való tényállás megállapításával és a vonatkozó anyagi jogszabályok helyes alkalmazásával. Az ítélet megfelelő indokolása nem pusztán formális kötelezettség, hanem ezen múlik az ítélet meggyőző ereje (BDT2004. 1085.).

A jogi indokolásnak kiemelt jelentősége van, mivel az ítélet törvényességét a jogszabályok helyes alkalmazása biztosítja, annak megsértése alapot adhat az ítélet hatályon kívül helyezésére.

[37] Ez utóbbi esetben azonban csupán akkor indokolt az ítélet hatályon kívül helyezése, ha emiatt az érdemi határozat nem bírálható felül. Amennyiben a per irataiból

egyébként megállapítható, hogy az elsőfokú bíróság a döntését mire alapította, akkor a másodfokú bíróság a döntés indokait pótolni tudja.

[38] Az elsőfokú bíróság érdemi döntését arra alapította, hogy az alperes magatartását nem ítélte a Ptk. 349. § (1) és (3) bekezdésébe ütközőnek, olyan tényeket nem állapított meg, amelyek az ügyészi szervek kirívóan okszerűtlen mérlegelésére, azaz az alperes felróható magatartására utaltak volna {Indokolás [18]-[22]}.

A felperes az indokolási kötelezettség megsértése tekintetében azon bizonyítási indítványai elutasítását, e körben a bíróság indokai kifejtésének hiányosságát sérelmezte, melyek az ellene folyt nyomozás és az elsőfokú ítélet meghozatalának körülményeire vonatkoztak, mint olyanok, amelyek igazolják, hogy vele szemben koncepciós eljárás folyt, kifejezetten a személye ellen irányult jogainak gyakorlása miatt és abból a célból, hogy ezen jogok jövőbeni gyakorlásától elrettentsék.

[39] Ezen okból az ítélet hatályon kívül helyezése csak abban az esetben lehet indokolt, ha a másodfokú bíróság az alperes felróhatósága tekintetében az elsőfokú bíróságtól eltérő következtetésre jut, a felajánlott bizonyítás lefolytatása pedig a másodfokú eljárásban nem lehetséges, vagy nem észszerű.

[40] A másodfokú bíróság megítélése szerint azonban egyik feltétel sem áll fenn, ezért a bizonyítási indítvány elutasításának indokolásbeli hiányossága miatt az elsőfokú ítélet érdemi felülbírálatának nem volt akadálya, az olyan eljárási szabálysértés, ami a másodfokú bíróság által orvosolható.

[41] A felperes elsődleges fellebbezési kérelme az elsőfokú ítéletnek a Pp. 369. § (3) bekezdés b) és c) pontjai szerinti felülbírálatát igényelte.

[42] A másodfokú bíróság megítélése szerint az elsőfokú bíróság a felperes keresetének elbírálásához szükséges mértékben a tényállást felderítette, abból helyes következtetéseket vont le. Érdemi döntésével is egyetértett a másodfokú bíróság, kifejtett indokait ezért nem ismétli meg.

[43] Elsődlegesen azt szükséges rögzíteni, hogy a felperes keresetében a Ptk. 349. § rendelkezéseinek sérelmén keresztül állította emberi méltósága megsértését. Ezen jogszabályi rendelkezés azonban elsődlegesen az alperes felróhatóságának vizsgálatát teszi szükségessé. Egy büntetőeljárás egésze azonban általánosságban nem lehet felróható, mert az eljárás összessége ellen jogorvoslattal nem lehet élni.

Kivételes esetekben ez akkor állapítható meg, ha a büntetőeljárás megindítása történik jogellenesen. Ez azon esetekben valósul meg, ha a nyomozóhatóság nem a hatáskörében jár

el, nyilvánvalóan alaptalanul indítja meg a büntetőeljárást, kivételes esetben pedig akkor, ha hatáskörével visszaélve, rendeltetésellenes céllal teszi ezt.

[44] A perbeli esetben az alperes magatartásában ilyen elemet a felperes nem tudott bizonyítani, mindössze a feljelentése alperesi értelmezésére és arra hivatkozott, hogy saját érveit nem vette figyelembe e körben. Ilyen körülmények között nem tekinthető jogsértőnek a nyomozás elrendelése, annak lefolytatása, amelynek során a felperes jogait szabadon gyakorolhatta, sem a vádemelés, amelyre a nyomozás adatainak értékelése vezetett. Az elsőfokú ítélet pedig azt jelzi, hogy nyilvánvalóan alaptalannak sem ítéltető az alperesi jogértelmezés. Arra is tekintettel kell lenni, hogy az elsőfokú bírósági döntés miatt az alperes felelőssége fel sem vetődhet.

[45] A fellebbezésben kifejtettekkel kapcsolatosan azt hangsúlyozza a másodfokú bíróság, hogy téves jogalkalmazásból fakadó jogsérelem csak kirívóan súlyos jogértelmezési és jogalkalmazási tévedés esetén állapítható meg, mérlegelési jogkörben hozott határozat esetén a mérlegelés kirívó okszerűtlensége vagy megalapozatlansága alapozhatja meg a jogalkalmazó felelősségét. A felperes az alperes jogsértő magatartásaként törvényes indok és jogalap nélküli – 2012. december 20-tól 2019. szeptember 6-ig – büntetőeljárás hatálya alatt „tartását” jelölte meg. Ezen időszak alatt az alperes nyomozóhatósági, és vádhatósági cselekményeket végzett. A felperes nem egyes cselekményeket, nem az eljárás egyes mozzanatait, hanem azok eredményét sérelmezte, amely egyértelműen az alperes értékelő tevékenységének eredménye.

[46] Alaptalanul hivatkozott a felperes arra, hogy az ellene irányuló feljelentésből egyértelműen és azonnal látható volt annak alaptalansága az általa tett feljelentés elutasításának indokaira tekintettel. Az elsőfokú bíróság ítélete [20],[21] bekezdéseiben kimerítően és helytállóan vette figyelembe a hamis vád bűncselekménye tényállási elemeivel összefüggésben szükséges értékelési szempontokat. A nyomozóhatóságnak a felperes feljelentésével összefüggésben hozott határozatának azon megállapításából, hogy az eljáró bírók sérelmezett döntései – a védői díjak megállapítása – semmilyen bűncselekmény megvalósítására nem utalnak, nincs összefüggésben a felperes feljelentésében foglaltak tényállítás vagy vélemény jellegével. Az pedig, hogy a felperes feljelentésében olyan konkrét tényállítás nem szerepel, ami alapján hivatali helyzettel való visszaélésre lehetne következtetni, ugyancsak az adott nyomozásra vonatkozó állítás, nem pedig a feljelentésnek – a hamis vád tényállási elemeinek megvalósulásához szükséges – szövegkörnyezetben történő értékelése.

[47] A felperesi álláspontból az következne, hogy minden olyan eset, ami adott szövegben szereplő közlések tényállítás vagy vélemény jellegén múlik, azonnal egyértelmű, ami nyilvánvalóan téves következtetés.

[48] Figyelemmel arra, hogy az alperes felróhatóságának hiányát az elsőfokú bíróság helyesen állapította meg, ezért szükségtelen volt bizonyítást folytatni arra, hogy az alperes milyen célzattal folytatta le az eljárását. Az elsőfokú ítélet meghozatala körüli körülmények – miszerint azt az OBH-ban írták – bizonyítása pedig jelen per kereteit meghaladó esetleges tényállási elemekre vonatkoztatható, figyelemmel arra, hogy az ítéletet nem az alperes hozta.

[49] Az alperes elévülési kifogása tekintetében az elsőfokú bíróság nem végzett érdemi vizsgálatot. Erre nem is volt szükség, figyelemmel arra, hogy ezen kifogást az alperes a nem vagyoni kártérítés iránti igény tekintetében terjesztette elő. A kereset jogalapjának hiányában az igényelt szankciók tekintetében ezért szükségtelen volt indokokat kifejteni.

[50] Mindezekre tekintettel a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 383. § (2) bekezdése alapján helybenhagyta.

[51] A felperes fellebbezése nem vezetett eredményre, az alperes perköltséget nem igényelt ezért e tárgyban nem kellett dönten.

[52] A felperest képviselő pártfogó ügyvéd díjáról a másodfokú bíróság a Pp. 364. §-a alapján alkalmazandó 101. § (3) bekezdése, a le nem rótt illeték viseléséről a 102. § (6) bekezdése alapján határozott.

Budapest, 2023. április 20.

Dr. Hercsik Zita s.k.
a tanács elnöke

Dr. Kovaliczky Ágota s.k.
előadó bíró

Dr. Fintha-Nagy Péter László s.k.
bíró